

บรรณานุกรม

- กฤษณา วษาสันต์.(2543).การศึกษาสำรวจผลงานภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหมอพื้นบ้านใน
เขตอีสานใต้. สุรินทร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- กิ่งแก้ว เกษโกวิท และคณะ. (2536). หมอพื้นบ้านและการดูแลสุขภาพตนเองของชาวบ้าน
อีสาน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์.(2541) การดูแลสุขภาพและการรักษาพยาบาล: ประเด็นที่ควร
พิจารณา. ใน ระบบความรู้พื้นบ้านปัจจุบัน:การวิจัยและพัฒนา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2547).พลวัตสุขภาพกับการพึ่งตนเอง : ภาคเมือง. นนทบุรี:สำนักวิจัยสังคมและ
สุขภาพ.
- โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์และคณะ.(2529).รายงานการวิจัยเรื่องสภาพความนิยมในการรักษา
แบบพื้นบ้านโดยการใช้สมุนไพรของชุมชนในเขตอำเภอชุมพวง. นครราชสีมา :
โรงพยาบาลชุมพวง.
- คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2539).โครงการสมุนไพรเพื่อการพึ่งตนเอง. สุขภาพ
ดีด้วยสมุนไพรใกล้ตัว. กรุงเทพฯ : คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ และคณะ (2546). การพัฒนากระบวนการเรียนรู้เรื่องสมุนไพร ชุมชน
ปลักไม้ลาย อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม. นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.
- โครงการตำรา สถาบันการแพทย์แผนไทย กระทรวงสาธารณสุข.(2543). รวมบทความรายงานวิจัย
การแพทย์แผนไทยและทิศทางการวิจัยในอนาคต. กรุงเทพฯ: สถาบันการแพทย์แผน
ไทย .
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2526).การบริหารการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา พรพิไล เลิศวิชา .(2541). วัฒนธรรมหมู่บ้านไทย. กรุงเทพฯ:บริษัทเดือน
ตุลาการพิมพ์จำกัด.
- ชฎิล สมรภูมิ และศรีวรรณ มีคุณ. (2549). วิถีวัฒนธรรม การสืบทอดภูมิปัญญาและการดำรง
อยู่ของหมอพื้นบ้านอีสาน : กรณีศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. วารสารการศึกษาและ
การพัฒนาสังคม, 2(1) : 19.
- ชาคริต อนันทรวาน. (2538). จรรยาบรรณหมอพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ : โอ. เอส. พริ้นติ้ง
เฮ้าส์.

- ชาญพงษ์ ถูกจิตร. (2542). สมุนไพรกับการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชนบท ของ
อำเภอเมืองจังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชวลีกร ขวัญชัยนนท์ บุชบา ปิ่นปิ่น.(2540). โครงการศึกษาวิจัยศักยภาพหอมอในพื้นที่บ้านใน
เขตอำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2540. กรุงเทพฯ: สถาบันการแพทย์แผน
ไทย กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข.
- ดวงเดือน พันธุ์นาวัน. 2531. ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมสำหรับคนไทย. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดารณี อ่อนชมจันทร์.(2537).การรักษากระดูกหักของหอมอพื้นบ้านอำเภอพญาเม็งราย
จังหวัดเชียงราย, รายงานการวิจัย, กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการสาธารณสุขมูลฐาน
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข .
- ดุขฎิ ยี่ร้อสา (2550).การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้บริการแพทย์แผนไทยในจังหวัด
ภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒน
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. (2527). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ :
ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นพดล กองพล. (มปป.) แนวทางการพัฒนาหอมอพื้นบ้านเพื่อเป็นทางเลือกในการดูแล
สุขภาพของชาวล้านนา . เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- นภัสรพี ยมนา. (2544). กระบวนการถ่ายทอดความรู้ของหอมอกระดูกพื้นฐาน :
กรณีศึกษาวัดยุคลราชบุรีสามัคคี อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการพัฒน มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นารีรัตน์ ผุดผ่อง.(2554.) ศูนย์ศึกษาสุขภาพชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง หมู่บ้าน
หนองบอน จังหวัดชลบุรี : การเปลี่ยนแปลงที่มีคุณค่าต่อชุมชน. ชลบุรี : วิทยาลัย
การสาธารณสุขสิรินธร ชลบุรี
- บวรศักดิ์ อูวรรณโณ. (2543).การมีส่วนร่วมในกระบวนการด้านสิ่งแวดล้อม : เทคนิคและ
วิธีการที่เหมาะสมในบริบทสังคมวัฒนธรรมไทย . ปาฐกถาพิเศษในการสัมมนาเรื่อง
“ธรรมาภิบาล การมีส่วนร่วมของประชาชนและกระบวนการด้านสิ่งแวดล้อม” วันที่ 18-19
มีนาคม 2543 ณ ห้องประชุม 1-2 ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์.

- ประทักษวัล สุขสำราญ. (2549). การศึกษาสถานการณ์การดูแลและการรักษาโรคด้วยการแพทย์พื้นบ้านในมุมมองของหมอพื้นบ้าน กรณีศึกษาในเขตชนบท อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประณีต คมสาคร. (2545). ความเชื่อและเหตุผลการอบสมุนไพรในเขตเทศบาลนครขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยศึกษาเพื่อการพัฒนา สถาบันราชภัฏเลย.
- ประพันธ์ บรรลุศิลป์. (2531). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมและการไม่มีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานของจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประเวศ วะสี. (2541). วิสัยทัศน์ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- ประเวศ วะสี. (2541). บนเส้นทางใหม่ การส่งเสริมสุขภาพ อภิวัฒน์ชีวิตและสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.
- (2552) สร้างคุณค่าความเป็นคนสร้างสุขภาพชุมชนให้เข้มแข็ง. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.)
- ปรีชา อุตระกุล และคณะ. (2531). รายงานการวิจัย บทบาทหมอพื้นบ้านในสังคมชนบทอีสานขอนแก่น : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2525). กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- . (2542). กรุงเทพฯ : นามมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- พนิตนาฎ ลัดดาโฆสิต. (2534). ภูมิปัญญาชาวบ้านภาคใต้ด้านโภชนาการและการใช้สมุนไพรกลางบ้าน. รายงานการสัมมนาทางวิชาการทางวัฒนธรรม : กรณีทักษิณ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- พระประสงค์ พรหมศรี. (2546). กระบวนการเรียนรู้และถ่ายทอดความรู้เรื่องยาสมุนไพรเพื่อบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพสิ่งเสพติดของจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกกระบวน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พระมหาจุน วชิรวงศ์ และคณะ. (1984). ตำราแพทยศาสตร์พื้นเมืองลาว สภาวิทยาศาสตร์และเทคนิคแห่งรัฐ สปป. ลาว. เวียงจันทน์ : โรงพิมพ์แห่งรัฐ.

- พระสุริยา มาตย์คำ.(2552).การพัฒนากระบวนการสืบทอดภูมิปัญญาหมอพื้นบ้านใน
ประเทศไทยและ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว วิทยานิพนธ์ปริญญา
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
พิเชษฐ์ สุธรรมรักษ์(2548).ประสิทธิผลของรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพในชุมชนโดยสถานี
อนามัย ตำบลบ้านยาง อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- พิบูล กมลเพชร. (2542). ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของหมอสุมไพรพื้นบ้านในชมรมหมอ
สุมไพรพื้นบ้านภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาสังคมวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิสิฐ์ บุญไชย. (2541). สุมไพรกับการรักวิถีชีวิตของชาว. มหาสารคาม : สถาบันวิจัย
ศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน.
- _____. (2542). รายงานวิจัยเรื่องยาสมุนไพรรักวิถีชีวิตของชาวอีสาน. มหาสารคาม :
สถาบันวิจัยศิลปะวัฒนธรรมอีสาน.
- เพ็ญภา ทรัพย์เจริญ. (2540). การแพทย์แผนไทยสายใยแห่งชีวิตและวัฒนธรรม.
กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- เพ็ญภา ทรัพย์เจริญ และคณะ. (2539). การแพทย์แผนไทยการแพทย์แบบองค์รวม.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- _____. (2540). การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการแพทย์ไทยในการให้บริการผู้ป่วยระบบ
บริการสาธารณสุขของรัฐ. กรุงเทพฯ: สถาบันการแพทย์แผนไทย กระทรวงสาธารณสุข.
- เพ็ญศรี กวีวงศ์ประเสริฐ.(2551).โครงการจัดตั้งสถานเวชศาสตร์ชุมชนและครอบครัว
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไพรัตน์ เตชะรินทร์.(2527). นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์
การพัฒนาปัจจุบันของประเทศไทยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา.
กรุงเทพฯ : ศักดิ์โสภณาการพิมพ์.
- ภัทริรา ผลงาม. (2552). ธุรกิจชุมชน : หลักการและวิธีการวิจัย. เลย : คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ภัสรพี ยมนา. (2545). กระบวนการถ่ายทอดความรู้ของหมอกระดุกพื้นบ้าน กรณีศึกษา
วัดยุคราษฎรสามัคคี อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- มาริโกะ กาโตะ. (2538). การรักษาแบบพื้นบ้าน กรณีศึกษาหมอลำผีฟ้า บ้านหมอใหญ่ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสืบสวนสอบสวน ตำรวจภูธรภาค 1 สาขาวิชาสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ยิ่งยง เทาประเสริฐ, บรรณาธิการ. (2546) วิชาการดูแลรักษาสุขภาพในระบบการแพทย์พื้นบ้านแบบล้านนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.ภาค).
- เยาวดี วิเศษรัตน์. (2541). ภูมิปัญญาพื้นบ้านในการบำบัดรักษาความเจ็บป่วยของชาวผู้ไทยบ้านดงยาง ตำบลห้องแซง อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยศึกษาเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รุ่งรัตน์ เหลืองนที. (2540). พืชเครื่องเทศและสมุนไพร. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- รุ่งโรจน์ เจริญชัย (2546). กระบวนการส่งเสริมสุขภาพชุมชนบ้านบึงเตย ตำบลท่าบัว จังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- รุ่งรังษี วิบูลย์ชัย. (2549). การดำรงอยู่ของการแพทย์พื้นบ้าน : กรณีศึกษามูบ้านนาสีดา ตำบลข้าวปุ้น อำเภอกุฉีชัยบุรี จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล
- รุ่งเรือง กิจผาดี. (2553). สุขภาพตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสุขภาพตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- เลิศชาย ศิริชัย และคณะ. (2544). จากรายงานวิจัยเรื่อง การแพทย์พื้นบ้าน ภาคใต้กับบริบททางสังคมและกระบวนการรักษาผู้ป่วย. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- วันเพ็ญ วอกลาง (2534). การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วสุพล คะยอมดอก. (2550). การศึกษาภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเภสัชเคมีและผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- วิชัย โชควิวัฒน์. (2546). นโยบายและทิศทางการพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

- วุดินันท์ พระภูจ้านงค์.(2534).การรักษาแบบพื้นบ้านโดยใช้สมุนไพรของชาวชนบทอำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
- ศศิกัญจน์ ไชดาลา.(2545).การฟื้นฟูระบบสุขภาพชุมชนโดยใช้พรรณพืชสมุนไพรในเขตป่าห้วยระวีตอนปลาย จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
- ศุภยา วิทักษบุตร. (2544). ปัจจัยที่มีผลต่อการดำรงอยู่ของหมอสุมไพรพื้นบ้านกรณีศึกษา อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมจิต ปทุมมานนท์ และคณะ. (2541). การศึกษาการใช้สมุนไพรจากหมอสุมไพรพื้นบ้านในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- สมใจ ศรีหาล้า .(2535).หมอธรรมกับการรักษาพยาบาลแบบพื้นบ้าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพร ภูதியานันต์ (2542).การตรวจเอกลักษณ์ พืชสมุนไพร: ภาคพิเศษ. กรุงเทพฯ.: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- สถาบันการแพทย์แผนไทย. (2546). คู่มือการฝึกอบรมแพทย์แผนไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันการแพทย์แผนไทย กระทรวงสาธารณสุข.
- สามารถ จันทร์สุรย์ (2536). "ภูมิปัญญาชาวบ้าน" ใน เสรี พงศ์พิศ (บก.) ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : มุลนิธิภูมิปัญญา.
- สุชาติ จักรพิสุทธ์ (2555). การมีส่วนร่วม . [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.vijai.org/articales_data /show_topic.asp สืบค้นเมื่อ 9 กรกฎาคม 2554
- สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์.(2545).โครงสร้างและพลวัตวัฒนธรรมภาคใต้กับการพัฒนา. โครงการเมธีวิจัยอาวุโสศาสตราจารย์สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ กรุงเทพฯ:สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สุวรรณี ไชยชนะ.(2547). กระบวนการสืบทอดภูมิปัญญาด้านการจัดการความหลากหลายของพืชสมุนไพรชุมชนปากะญอ : กรณีศึกษา บ้านหนองหลัก ตำบลตะเคียนปม อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2541). แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาไทย
ในการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป.

ไธมาส ชามะรัตน์ (2545) ภูมิปัญญาหมอพื้นบ้านกับการใช้สมุนไพรบำบัดรักษาความ
เจ็บป่วย : กรณีศึกษานายแว วงศ์คำโสม บ้านโคกผอง ตำบลसानตม อำเภอภูเรือ
จังหวัดเลย วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยศึกษาเพื่อ
การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Bloom, S.B. (1975). Taxonomy of Education Objective Handbook 1: Cognitive Domain.
David Mckay Company, New York.

Cohen, J. M. and Uphoff ,N.T. (1980). Participation's Place in Rural Development :
Seeking Clarity Through Specificity. New York : Harper and Row.

Green, L.W. and M.W. Kreuter. (1991). Health Promotion Planning: An Educational and
Environment Approach. Mayfield Publishing Company, Toronto.

Murray, R.B. and J.P. Zentner. (1993). Nursing Assessment and Health Promotion
Strategies through the Life-span. 5th ed. Appleton & Lange, n.d.

Palank, C.L. (1991). Determinants of health-promoting behavior. A review of current
research. Nurs. Clin. North. Am. 26: 815-832.

Pender, N.J. (1987). Health Promotion in Nursing Practice. 2 nd ed. Norwalk –
Connecticut: Appleton & Lange, New York.

_____. (1996). Health Promotion in Nursing Practice. 3rd ed. Norwalk – Connecticut:
Appleton & Lange, New York.

Walker, S.N., K.R. Sechrist and N.J. Pender. 1987. The Health Promoting Lifestyle:
Development and Psychometric Characteristic. Nursing Research, New York.

WHO. (1986). Health Promotion OTTAWA Charter. Division of Health Promotion,
Education and Communication, Health Education and Health Promotion Unit,
WHO, Geneva.

เวปไซด์

<http://www.pharmacy.msu.ac.th/exhibition/index.php?>

<http://www.samunpri.com/modules.php?name=Herbs&file=page4>

www.rspg.thaigov.net/plants_data/use/herbs01.htm - 27

<http://www.elib-online.com/doctors/herb.html>

www.elib-online.com/doctors/herb.html

www.nectec.or.th/courseware/siamculture/medical/herbs-plants.html

<http://www.thaihealthycare.com/archives/977>

http://www.pahdongdoy.com/season_all/herb/Crossostephium.asp

http://www.tpa.or.th/writer/read_this_book_topic.php

<http://www.econ.chula.ac.th/publication>

[:www. sattahip.net /images](http://www.sattahip.net/images)

http://www.vijai.org/articles_data/show_topic.asp

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีทางเชิงคุณภาพ ประกอบไปด้วยแบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และ ประเด็นการสนทนากลุ่ม มีรายละเอียด ดังนี้

ประเด็นสัมภาษณ์เจาะลึก

1. แบบสัมภาษณ์หมอพื้นบ้านและผู้อาวุโส

ข้อมูลมี 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของหมอพื้นบ้านและผู้อาวุโส

1. ชื่อ-นามสกุล.....อายุ.....ปี
2. ที่อยู่ปัจจุบัน
3. ศาสนา.....เชื้อชาติ..... สัญชาติ
4. การศึกษา.....
6. อาชีพหลัก.....
7. อาชีพเสริม.....
8. ท่านเป็นหมอพื้นบ้านประเภทใดบ้าง (สามารถตอบได้หลายประเภท)
9. ระยะเวลาในการเป็นหมอพื้นบ้าน
10. ประสบการณ์ และความชำนาญพิเศษในการบำบัดรักษาโรคต่าง ๆ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ความรู้และภูมิปัญญาหมอพื้นบ้าน

1. องค์ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรที่หมอพื้นบ้านใช้ในการรักษาโรค,มีอะไรบ้าง อย่างไร
2. ภูมิปัญญาหมอพื้นบ้านในการรักษาโรคด้วยการใช้สมุนไพร
  - ความเชื่อเกี่ยวกับการใช้สมุนไพร มีอะไรบ้าง เช่น เชื่อในเหตุการณ์เจ็บป่วยมาจากธาตุทั้ง 4 เชื่อในการบำบัดรักษาด้วยสมุนไพร ฯลฯ
  - วิธีคิดเกี่ยวกับการใช้สมุนไพรอย่างไร (ตำรา ความเชื่อ พิธีกรรม ความสัมพันธ์ระหว่างคน ธรรมชาติ และสิ่งเหนือธรรมชาติ)

- ภูมิปัญญาหมอฟันบ้านในการใช้สมุนไพรแบบดั้งเดิมและแบบใหม่เป็นอย่างไร ต่างกันอย่างไร ภูมิปัญญาที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษเป็นแบบดั้งเดิมส่วนสมัยใหม่มีการนำมาปรับประยุกต์ให้เหมาะและสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน หรือไม่ อย่างไร

3. หมอฟันบ้าน (หมอสุนไพร) มีกระบวนการ วิธีการและขั้นตอนในการรักษาโรคด้วยสมุนไพรอย่างไร

4. หมอฟันบ้านมีพิธีกรรม ในการรักษาโรคด้วยสมุนไพรอย่างไร แหล่งสมุนไพรได้มาจากที่ใด (ปลูกเอง ซื้อมา หรือเก็บจากป่า) ใครสอนให้รู้จักชนิด ประเภท สรรพคุณ วิธีการเก็บ การเก็บรักษาสมุนไพรแต่ละชนิด มีการปรุงด้วยวิธีการใด เช่น ฝน ชง อบ อบ รุม ทา พอก ประคบหรือแบบอื่น ๆ แต่ละวิธีมีประสิทธิภาพต่างกันหรือไม่ อย่างไร

5. มีการใช้สมุนไพรในการรักษาโรคอะไรบ้าง อย่างไร มีกี่ชนิด ชาวบ้าน ชุมชนให้คุณค่าในการบำบัดรักษาโรคด้วยการใช้สมุนไพรหรือไม่ อย่างไร

6. ลักษณะสมุนไพรในชุมชนเป็นอย่างไร มีกี่ประเภท อะไรบ้าง ปริมาณและชนิดของสมุนไพรในอดีต และปัจจุบันเป็นอย่างไร (มากหรือลดน้อยลง) เพราะเหตุใด มีการนำสมุนไพรมาปลูก ขยายพันธุ์ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาหาร ใช้เป็นยารักษาโรคและประโยชน์ในด้านอื่น ๆ

2. แบบสัมภาษณ์ผู้รับการบำบัดรักษา

ข้อมูลมี 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ผู้รับการบำบัดรักษา

1. ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
2. ที่อยู่ปัจจุบัน โทรศัพท์.....
3. ศาสนา.....เชื้อชาติ..... สัญชาติ
4. การศึกษา .....
5. อาชีพหลัก.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะการเจ็บป่วยและผลการบำบัดรักษาของหมอฟันบ้าน

1. ท่านมีโรคประจำตัวหรือไม่อย่างไร อดีต ท่านเคยเจ็บป่วยด้วยโรคอะไรบ้าง (ที่สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน)

2. ตั้งแต่เริ่มเจ็บป่วย ท่านได้ไปรับการรักษาที่ไหนบ้าง ท่านได้รับการตรวจวินิจฉัยอย่างไร รักษาอย่างไร อาการดีขึ้น หรือทรุดลง ท่านพอใจกับวิธีการรักษานั้นหรือไม่ อย่างไร
3. ในปัจจุบันท่านมาได้รับการรักษากับหมอพื้นบ้านจากเจ็บป่วยด้วยโรคอะไร มีอาการอย่างไร และเจ็บป่วยมานานเท่าไร
4. ใครแนะนำให้ท่านมาได้รับการรักษากับหมอพื้นบ้าน ท่านเชื่อมั่นในการรักษาของหมอพื้นบ้านหรือไม่ อย่างไร เพราะอะไร
5. หมอพื้นบ้านได้รักษาท่าน ด้วยวิธีการ ขั้นตอนอย่างไร
6. ท่านคิดว่าการรักษาที่ได้ผลมาก น้อยอย่างไร
7. ถ้ามีผู้เจ็บป่วย เช่น คนในครอบครัว หรือเพื่อนบ้าน ท่านจะแนะนำให้รับบริการบำบัดรักษากับหมอพื้นบ้านหรือไม่ อย่างไร เพราะอะไร

แบบบันทึกการรักษา

ชื่อ-สกุล

อายุ ปี

ที่อยู่

การศึกษา

อาชีพ

ประวัติส่วนตัว และรายละเอียดที่ทำให้ป่วย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติการรักษาจากแพทย์แผนปัจจุบัน

มีอาการ

.....

.....

.....

.....

วิธีการรักษาที่ได้รับจากโรงพยาบาล/คลินิก

.....

.....

.....

.....

ผลการรักษา

.....

.....

.....

.....

ความคาดหวังในการรักษากับหมอพื้นบ้าน

.....

.....

การรักษาโดยหมอพื้นบ้าน

การวินิจฉัยของหมอพื้นบ้าน

.....

.....

.....

.....

วิธีการรักษา

.....

.....

.....

.....

ผลการรักษา

.....

.....

.....

.....

ประเด็นการสนทนากลุ่ม

1. เริ่มดำเนินการสนทนากลุ่ม

1.1 ก่อนที่เราจะพูดคุยกันขอแนะนำตัวเองให้ทุกคนรู้จัก

1.2 การพูดคุยของพวกเราในวันนี้ขอบันทึกเทป เพื่อจะได้นำไปเปิดฟังภายหลังจากการพูดคุยกัน

1.3 ขณะที่คุยกันก็ขอให้ทำตัวตามสบาย เชิญดื่มน้ำ กินอาหารว่างตามสะดวก

2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่ม

วันนี้ที่ได้มาคุยกันในวันนี้ ขอให้แต่ละท่านช่วยกันแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีเกี่ยวกับการแนวทางการพัฒนากระบวนการถ่ายทอดภูมิปัญญาหมอพื้นบ้าน ด้วยการให้สมุนไพรมะพร้าวในจังหวัดเลย เกี่ยวกับการถ่ายทอด ปัญหา อุปสรรค แนวทางการพัฒนาฯ

3. ประเด็นทั่ว ๆ ไป

3.1 ที่ผ่านมามีหน่วยงานใดเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเรื่องพัฒนาวิถีถ่ายทอดภูมิปัญญาหมอพื้นบ้านหรือไม่ อย่างไร

3.2 ถ้ามีการพัฒนาผลเป็นอย่างไร พอใจหรือไม่

3.3 ภูมิปัญญาหมอพื้นบ้านและสถานการณ์เกี่ยวกับสมุนไพรมะพร้าวเป็นอย่างไร

4. ประเด็นการสนทนาเกี่ยวกับการพัฒนาวิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาหมอพื้นบ้าน

4.1 วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาหมอพื้นบ้านในอดีตและปัจจุบัน มีอะไรบ้าง ต่างกันอย่างไร มีอะไรที่หายไป (เช่น องค์ประกอบบางอย่างเครื่องบูชา ชั้นธูป 5 ชั้นธูป 8 การตั้งค้ายาคู คาถากำกับยา ข้อห้าม และข้อปฏิบัติต่าง ๆ)

4.2 การถ่ายทอดภูมิปัญญาหมอพื้นบ้านในปัจจุบันมีการถ่ายทอดอย่างไร

4.3 สถาบันในการทำหน้าที่ถ่ายทอดและเรียนรู้ เช่น ครอบครัว โรงเรียน

4.4 รูปแบบวิธีการถ่ายทอดในปัจจุบันเป็นอย่างไร

4.5 ปัญหาอุปสรรคในการถ่ายทอดภูมิปัญญาหมอพื้นบ้านมีหรือไม่ อย่างไร

4.6 การอนุรักษ์ วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาหมอพื้นบ้านให้คงอยู่และรักษาไว้เพื่อลูกหลานในรุ่นต่อ ๆ ไปจะทำอย่างไรควรจะทำอย่างไร ทำอย่างไร ด้วยวิธีการอย่างไร กลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มใด (เช่น ชุมชน นักเรียน คนชรา กลุ่มแม่บ้าน หรือกลุ่มอื่นๆ)

4.7 ความต้องการวิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาหมอพื้นบ้านที่เหมาะสมในปัจจุบันคืออะไร เช่น เอกสาร ตำรา วีดีโอ ซีดี และอื่น ๆ และต้องการรักษาโรคอะไรบ้าง

5. ประเด็นสรุปปิดการสนทนา

5.1 ขอให้เสนอความคิดเห็นอื่น ๆ เพิ่มเติม

5.2 ถ้าไม่มีความคิดเห็นอื่น ๆ เพิ่มเติมอีกขอเปิดเทปที่ได้นับถือไว้ให้ทุกคนฟัง
ถ้ามีข้อมูลใดที่ไม่ต้องการให้เปิดเผยสามารถลบทิ้งได้

5.3 กล่าวขอบคุณ และยืนยันในการเก็บข้อมูลเป็นความลับ

ประเมินความพึงพอใจในการอบรมเยาวชน

คำชี้แจง

โปรดขีด / ลงในช่องตรงกับความเห็นของท่าน ขั้ละคำตอบเดียว

ข้อความถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านพึงพอใจในบรรยากาศการอบรมในระดับใด					
2. ท่านพึงพอใจในสถานที่การอบรมในระดับใด					
3. ท่านพึงพอใจในวิธีการฝึกปฏิบัติในระดับใด					
4. ท่านพึงพอใจในวิทยากรที่ให้การอบรมในระดับใด					
5. ท่านพึงพอใจในเนื้อหาที่อบรมในระดับใด					
6. วิทยากรถ่ายทอดความรู้ได้เข้าใจในระดับใด					
7. ท่านได้รับประโยชน์จากการอบรมในระดับใด					
8. ระยะเวลาในการอบรมเหมาะสมในระดับใด					
9. ในภาพรวมท่านพอใจ / ชอบการอบรมครั้งนี้เพียงใด					
ภาพรวม					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

แบบสอบถามผู้เข้าร่วมโครงการโครงการคาราวานหมอพื้นบ้าน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย × หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านเพียงข้อเดียว

1. เพศ

- ชาย
 หญิง

2.อายุ

- 15 - 20 ปี
 20 - 30 ปี
 31 - 40 ปี
 40 ปีขึ้นไป

3.สถานภาพ

- โสด
 สมรส
 หม้าย /หย่า/แยก

4.ระดับการศึกษา

- ประถมศึกษา
 มัธยมศึกษา
 อนุปริญญา/ปวส.
 ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี
 อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)

5.อาชีพ

- ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ
 อาชีพอิสระ/ธุรกิจส่วนตัว
 พนักงาน/เจ้าหน้าที่บริษัท
 แม่บ้าน/พ่อบ้าน
 นักเรียน/นักศึกษา
 อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- ต่ำกว่า 5,000 บาท
- 5,001 – 10,000 บาท
- 10,001 – 15,000 บาท
- 15,001 บาทขึ้นไป

7. จุดประสงค์ที่มาร่วมโครงการคาราวานหมอพื้นบ้าน

- เป็นผู้ป่วยที่มารับการรักษา
- มาเที่ยวชมนิทรรศการ
- มาซื้อสินค้าสมุนไพร
- ไม่มีจุดหมายใดๆ
- มาโดยบังเอิญไม่ได้ตั้งใจ
- อื่นๆ ระบุ.....

แบบประเมินความพึงพอใจในกิจกรรมโครงการคาราวานหมอพื้นบ้าน

คำชี้แจง

โปรดขีด / ลงในช่องตรงกับความเห็นของท่าน ข้อละคำตอบเดียว

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.ท่านพึงพอใจในบรรยากาศการจัดกิจกรรมนี้ระดับใด					
2.ท่านพึงพอใจในสถานที่การจัดกิจกรรมในระดับใด					
3.ท่านพึงพอใจในรูปแบบจัดกิจกรรมในระดับใด					
4.ท่านพึงพอใจในหมอพื้นบ้านที่ให้การตรวจวินิจฉัยในระดับใด					
5.ท่านพึงพอใจในวิธีการตรวจและรักษาของหมอพื้นบ้านในระดับใด					
6.หมอพื้นบ้านให้ความรู้เกี่ยวกับการเจ็บป่วยของท่านได้เข้าใจในระดับใด					
7.ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดกิจกรรมในระดับใด					
8.ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสมในระดับใด					
9.ในภาพรวมท่านพอใจ / ชอบการจัดกิจกรรมครั้งนี้เพียงใด					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้ร่วมกิจกรรม

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

1. นายพัน บ้านหินสอ	หมอฟันบ้าน
2. นางพะยอม สถิตย์	ผู้ป่วย
3. นางบังอร วงศ์คำโสม	หมอฟันบ้าน
4. นายวิน ตุ่มทอง	หมอฟันบ้าน
5. นายพันธ์ เนื่องมัจฉา	หมอฟันบ้าน
6. นายชื่น พระโคตร	หมอฟันบ้าน
7. นางผาด ชิดทิต	หมอฟันบ้าน
8. นายสว่าง คำมะนิตย์	หมอฟันบ้าน
9. นายกฤต เพชรลานนา	หมอฟันบ้าน
10. นายประเวช บัญหนัก	รองผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวังสะพุง
11. พระสุรียา สุนุดจิตโต	พระหมอฟันบ้าน
12. นางหนูแดง นครขวาง	ชมรมกลุ่มหมอฟันบ้านจังหวัดเลย
13. นายประดิษฐ์ สินทร์	หมอยาฟันบ้าน
14. นายบุญ ไชยโคตร	หมอยาฟันบ้าน
15. นายกฤษ เพชรล้านนา	แพทย์แผนไทยสาขาเภสัชกรรม และเวชกรรม
16. นายผุย กำมาทอง	หมอฟันบ้าน
17. นายบันทีก	แพทย์แผนไทย
18. นายกรุง วงศ์คำโสม	หมอฟันบ้าน
19. พระครูประทีปธรรมธัช	หมอฟันบ้านและเจ้าอาวาสวัดป่าหลักเมือง
20. นางคำภี ยศปัญญา	หมอฟันบ้าน
21. นายทองพูล พิษทาวงศ์	หมอฟันบ้าน
22. นางจิตติมา รดหามแห	ผู้ป่วย
23. นายบุญตา บัวระภา	ผู้ป่วย
24. หลวงปู่ล่อง เตชธมโม	ผู้ป่วย
25. นายสุพร ไตรภูมิ	ผู้ป่วย
26. นายจันทร์ ไม่ขอเปิดเผยนามสกุล	ผู้ป่วย
27. นางสะอึ่ง ไม่ขอเปิดเผยนามสกุล	ผู้ป่วย

28. นายพุทธ ไม่ขอเปิดเผยนามสกุล ผู้ป่วย
  29. นางลดาพรรณ ไม่ขอเปิดเผยนามสกุล ผู้ป่วย
  30. นายถาวร ไม่ขอเปิดเผยนามสกุล ผู้ป่วย
  31. นางอรุณ ไม่ขอเปิดเผยนามสกุล ผู้ป่วย
- ญาติผู้ป่วยที่ไม่ประสงค์บอกนามอีก 10 ราย

ลงชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น

วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุมพงษ์ภิญโญ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง / หน่วยงาน
1	นาย ประเวศน์ สังเวียน	รองผอ. ร.ร. ชุมชนวังสะพุง
2	ผู้ใหญ่อเล็กอกล รุ่งฉัตร	ผู้ใหญ่บ้าน
3	ผู้ใหญ่อจันท์ เณรโค	ผู้ใหญ่บ้าน
4	นาย อภิรักษ์ วกักดีเพชร	อดีตผู้ใหญ่บ้าน
5	ศท. ร่วมชัย ล้วนอำนวยโชค	หมอพื้นบ้าน
6	พระครูประทีปธรรมธัช	หมอพื้นบ้าน
7	นายประดิษฐ์ สินทร	หมอพื้นบ้าน
8	นายชิน พระโคตร	หมอพื้นบ้าน
9	นายวิน คู่มทอง	หมอพื้นบ้าน
10	นายบุญไทย นามผา	หมอพื้นบ้าน
11	ดร.เพชรตะบอง ไพศุณย์	ผอ.กคน. ปากชม
12	ดร.ธนศิลป์ สุขเสริม	หัวหน้า สนง. สาธารณสุขอำเภอภูกระดึง
13	ดร. สิทธิกร อ้วนศิริ	นักวิชาการด้านวัฒนธรรม
14	นาง ปาลิสสา อุทังบุญ	สนง. สาธารณสุขจังหวัดเลย
15	นาย ไสว ลีกระจ่าง	สนง. สาธารณสุขจังหวัดเลย
16	นาง วชิรี แก้วสา	สนง. สาธารณสุขจังหวัดเลย(กลุ่มงานแพทย์แผนไทย)
17	นางชติยา แก้วสมบัติ	สนง. สาธารณสุขจังหวัดเลย(กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์)
18	นาง สาวิตรี ทรงศิลป์	สนง. สาธารณสุขจังหวัดเลย(กลุ่มงานเภสัชฯ)
19	นาง จุฬาทิพย์ จันทรสภา	กองสาธารณสุข เทศบาลเมืองเลย
20	นายมนตรี กระทุ่มจันทร์	กองสาธารณสุข เทศบาลเมืองเลย
21	ดร. สุมณฑา ศรีสวัสดิ์	โรงเรียนเลยพิทยาคม
22	ผศ.ดร.สุวารี ศรีปุณะ	สาขาพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
23	ผศ.ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม	สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
24	ผศ.ดร. เสาวภา สุขประเสริฐ	สาขาพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
25	ดร. พรกมล ระหาญนอก	สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
26	ผศ.รัตวัลย์ ศิริเลี้ยง	สาขาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
27	นาง นฤมล ปัญญาวิโรภาส	สาขาพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
28	นายมนตรี ราชพัฒน์	สนง. สาธารณสุขน้ำภู
29	นายพู่เพ็ด คำวีระ	สนง. พัฒนาชุมชน อ.เมืองเลย
30	นาง รจนา สิงหรา ณ อยุธยา	สนง. พัฒนาชุมชนจังหวัดเลย

รายชื่อเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมอบรม

โครงการนำทีมผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านช่วยกันสร้างคุณงามความดี
 ราษฎรผู้เข้าร่วมอบรม : สังกัดหมู่บ้านต้นลำโพงบริเวณที่เกี่ยวกับหมู่ที่ ๗ ให้อบรม ณ โรงเรียนวัด
 วันที่ 12 - 13 ก.ค. ๒๕๕5 ณ โรงเรียนชุมชนวัดสระทอง อ. เขม

ที่	ชื่อ-นามสกุล	บ้าน	หมู่
1	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
2	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
3	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
4	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
5	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
6	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
7	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
8	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
9	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
10	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
11	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
12	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
13	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
14	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
15	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
16	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
17	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
18	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
19	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
20	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
21	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
22	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
23	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
24	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
25	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
26	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
27	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
28	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
29	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
30	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
31	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน
32	อ. ช. ช่าง	บ้านวังน้ำเย็น	บ้าน

รายชื่อเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมปฏิบัติการนวดเพื่อสุขภาพ

โครงการวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบส่งเสริมสุขภาพชุมชน

นวดผู้เข้าร่วมอบรมและฝึกปฏิบัติการนวดเพื่อสุขภาพ

วันที่ ๒๙-๓๙ กันยายน ๒๕๕๕ ณ โรงเรียนชุมชนวังชะพง ต.เดช

ที่	ชื่อ-สกุล	ระดับชั้น	หมายเหตุ
1	คุณหญิงกมลพร...	ป. ๕/๑	
2	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
3	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
4	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
5	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
6	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
7	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
8	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
9	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
10	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
11	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
12	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
13	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
14	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
15	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
16	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
17	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
18	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
19	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
20	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
21	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
22	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
23	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
24	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
25	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
26	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
27	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
28	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
29	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
30	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	
31	คุณกมลพร...	ป. ๕/๑	

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการคาราวานหมอพื้นบ้าน

โครงการคาราวานหมอพื้นบ้าน ปี ๒๕๖๓
 ๑. ชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ
 ๒. ที่อยู่
 ๓. เบอร์โทรศัพท์

ร.ร.	ชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์
๑	นางสาวประไพ นามะ	บ้านวัง	๐๘-๕๕๙-๐๔๖๑
๒	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๕๐ ๒๕๖
๓	นางสาวประไพ นามะ	บ้านวัง	
๔	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๐๑๕๐๑๓๓
๕	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐๒๒๖๐
๖	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๗	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๘	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๙	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๑๐	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๑๑	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๑๒	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๑๓	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๑๔	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๑๕	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๑๖	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๑๗	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๑๘	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๑๙	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๒๐	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๒๑	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๒๒	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๒๓	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๒๔	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๒๕	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๒๖	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๒๗	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๒๘	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๒๙	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖
๓๐	นาย สวัสดิ์ นามะ	บ้านวัง	๐๘๖ ๒๒๐ ๒๒๖

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการคาราวานหมอพื้นบ้าน

โครงการคาราวานหมอพื้นบ้าน
 การรณรงค์ป้องกันโรคการเกษตรของเกษตรกรในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี
 โดยมี นาย. ศิวรักษ์ อรรถนะ อดีตนายก อบจ.สุพรรณบุรีเป็นประธาน

ร.ร.	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	เบอร์โทร
61	นาง. ไชยภร	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	085-2567201
62	นาย. ธีรวิทย์	ผู้ใหญ่บ้าน	084-8159742
63	นาง. นงนิจ	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	-
64	นาง. อรุณี	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	-
65	นาง. ใจดี	-	-
66	นาย. สว่าง	ผู้ใหญ่บ้าน	-
67	นาย. ศาสตร์	ผู้ใหญ่บ้าน	-
68	นาง. ทรงธรรม	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	08-0112
69	นาง. สว่าง	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	08-0112

ภาคผนวก ค

การวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามเข้าร่วมโครงการ
คาราวานหมอพื้นบ้าน

การวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้เชิงปริมาณ

1) แบบสอบถาม เกี่ยวกับความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 การประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .93 และได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.47-0.82 ดังแสดงในตารางที่ 5
ตารางที่ 5 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

ข้อคำถาม	Corrected Correlation	Item-Total
1. ท่านพึงพอใจในบรรยากาศการจัดกิจกรรมนี้ระดับใด	.5677	.
2. ท่านพึงพอใจในสถานที่การจัดกิจกรรมในระดับใด	.7621	.
3. ท่านพึงพอใจในรูปแบบจัดกิจกรรมในระดับใด	.6869	.
4. ท่านพึงพอใจในหมอฟื้นบ้านที่ให้การตรวจวินิจฉัยในระดับใด	.7390	.
5. ท่านพึงพอใจในวิธีการตรวจและรักษาของหมอฟื้นบ้านในระดับใด	.6083	.
6. หมอฟื้นบ้านให้ความรู้เกี่ยวกับการเจ็บป่วยของท่านได้เข้าใจในระดับใด	.7675	.
7. ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดกิจกรรมในระดับใด	.7681	.
8. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสมในระดับใด	.7930	.
9. ในภาพรวมท่านพอใจ / ชอบการจัดกิจกรรมครั้งนี้เพียงใด	.7570	.

ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.92

ภาคผนวก ง
ภาพกิจกรรม

กิจกรรมการวิจัย

ภาพที่ 25 สนทนากลุ่มหมอพื้นบ้าน

ภาพที่ 26 สัมภาษณ์กลุ่มคณะนักเรียน

ภาพการรักษาผู้ป่วย

ภาพที่ 27 ผู้ป่วยโรคมะเร็งตับ

ภาพที่ 28 ผู้ป่วยโรคมะเร็งตับที่มีอาการขาบวม

ภาพที่ 29 ผู้ป่วยฝีที่คอด

ภาพที่ 30 ผู้ป่วยฝีที่คอด(ฝีแตก)

ภาพที่ 31 ผู้ป่วยพกดืบ

ภาพที่ 32 ผู้ป่วยพกดืบที่มีอาการบวม

ภาพที่ 33 ผู้ป่วยสะเก็ดเงิน

ภาพที่ 34 ผู้ป่วยมะเร็งลำไส้ระยะสุดท้ายทำหัตถ์เป็นแผลกดทับ

ภาพที่ 35 การประชุมสร้างรูปแบบสุขภาพชุมชน

ภาพที่ 36 การประชุมร่วมกับการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเลย

ภาพที่ 37 การประชุมร่วมกับคณะครู ผู้บริหาร และคณะกรรมการสถานศึกษา

ภาพที่ 38 การประชุมร่วมกับผู้นำชุมชน ผู้บริหาร และคณะกรรมการสถานศึกษา

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับสมุนไพรให้กับเยาวชนในโรงเรียน

ภาพที่ 39 การอบรมสมุนไพรในงานสาธารณสุขมูลฐาน

ภาพที่ 40 การอบรมสมุนไพรพื้นบ้าน

การนำภูมิปัญญาหมอพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมสุขภาพชุมชน

ภาพที่ 41 การอบรมทำลูกประคบ

ภาพที่ 42 คณะครู นักเรียน และ ผลงานลูกประคบ

การอบรมนวดแผนไทยเพื่อรักษาสุขภาพ

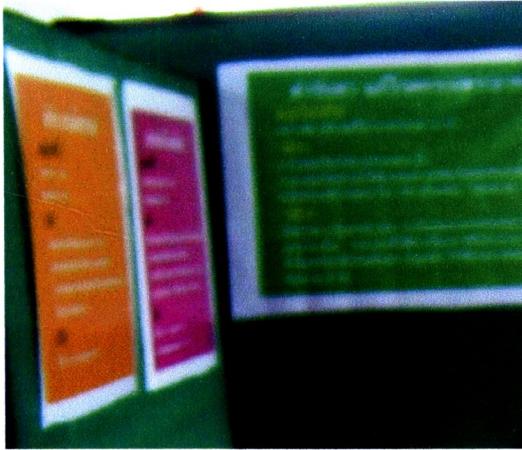

ภาพที่ 43 สาธิตการนวด

ภาพที่ 44 ฝึกปฏิบัติการนวด

การส่งเสริมใช้ยาสมุนไพรไทยในการรักษาชั้นพื้นฐานในโรงเรียนแพทย์แผนปัจจุบัน

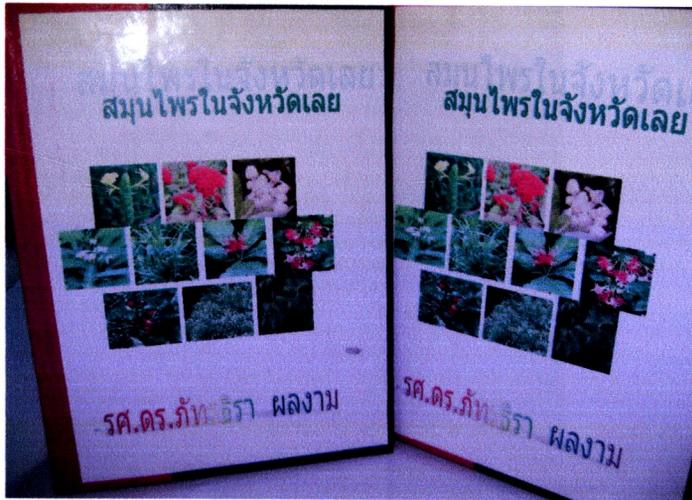

ภาพที่ 45 ป้ายตำรับยาสมุนไพร

ภาพที่ 46 ตำรับยาสมุนไพร

การจัดทำสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาหมอพื้นบ้าน

ภาพที่ 47 หนังสือสมุนไพรในจังหวัดเลย

ภาพที่ 48 ซีดีสมุนไพรในจังหวัดเลย

การจัดสวนสมุนไพรในโรงเรียน

ภาพที่ 49 นักเรียนเตรียมพื้นที่ปลูกสมุนไพร

ภาพที่ 50 การปลูกสวนสมุนไพร

โครงการคาราวานหมอพื้นบ้านสืบสานภูมิปัญญาไทยในการดูแลสุขภาพชุมชน

ภาพที่ 51 ผู้ป่วยรับการตรวจสุขภาพเบื้องต้น

ภาพที่ 52 หมอพื้นบ้านวินิจฉัยโรค

กิจกรรมในงานโครงการคาราวานหมอพื้นบ้าน

ภาพที่ 53 นิทรรศการตำรับยา

ภาพที่ 54 การจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรในการบำบัดโรค

